

Sanacija po ujmah: varnost naj bo na prvem mestu

15.6.2026 - | gov.si

Po nedavnih neurjih, ki so prizadela številna območja Slovenije, se številni lastniki gozdov in kmetijskih gospodarstev lotevajo sanacije škode. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije ob tem opozarjata, da so prav dela po ujmah med najnevarnejšimi.

Poškodovana drevesa, nestabilen teren, delo z motorno žago in kmetijsko mehanizacijo zahtevajo dodatno previdnost, ustrezno opremo in dobro usposobljenost. Vsako leto pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu življenje izgubi okoli 20 ljudi, zato stroka poziva, naj odpravljanje posledic škode nikoli ne prehititi skrbi za lastno varnost.

Po podatkih za leto 2025 je pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu umrlo 21 ljudi. Dve osebi sta umrli v prometnih nesrečah s traktorjem, šest pri delovnih nezgodah s traktorjem, enajst pri delu v gozdu, dve osebi pa zaradi drugih vzrokov, kot so padci, zastrupitve ali delo v hlevu. Leto prej je umrlo 15 ljudi, leta 2023 pa kar 26. Povprečje zadnjih let ostaja pri približno 21 smrtnih žrtvah letno. Od januarja do maja 2026 je umrlo že 12 oseb, od tega šest pri delu v gozdu, tri v prometnih nesrečah s traktorji, ena pri delovni nezgodi s traktorjem, ena pri vožnji viličarja in ena pri padcu v hlevu.

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) dr. Jože Podgoršek je povedal: »Na kmetijah in v gozdovih ne izgubljammo števil, ampak ljudi. Vsaka smrtna nesreča pomeni prazno mesto za družinsko mizo in veliko bolečino za najbližje. Zato je skrajni čas, da varnost postane enako samoumevna kot samo delo. En pripet varnostni pas, ena zaščitna čelada ali ena premišljena odločitev lahko pomenijo razliko med življenjem in smrtjo.«

Posebej zaskrbljujoče je dejstvo, da največ najtežjih nesreč povzročijo prav traktorji in druga kmetijska mehanizacija. V letu 2025 je bilo evidentiranih 73 delovnih nezgod s traktorji in drugimi kmetijskimi stroji, pri čemer se je poškodovalo 56 oseb. Dvajset oseb je bilo težje poškodovanih, osem pa jih je umrlo. Najpogostejši vzrok nezgod je bila nepazljivost, številne nezgode pa so se zgodile pri prevračanju traktorjev.

Analize kažejo, da bi bilo mogoče večino teh smrti preprečiti. Večletni podatki namreč potrjujejo, da bi vsaj 80 odstotkov smrtno ponesrečenih voznikov traktorjev preživel, če bi uporabljali varnostni pas, preostali pa bi zelo verjetno prav tako imeli bistveno več možnosti za preživetje. V številnih primerih so bili traktorji opremljeni z varnostno kabino in celo z nameščenim varnostnim pasom, vendar ga vozniki niso uporabljali in so ob prevračanju padli pod vozilo.

Marjan Dolenšek, specialist za kmetijsko tehniko iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana, je opozoril: »Prvi korak do varnosti je zavedanje, da se nesreča lahko zgodi vsakemu. Ko opustimo misel »meni se ne more zgoditi«, naredimo najpomembnejši korak. V gozd nikoli ne gremo brez čelade, pri vožnji s traktorjem pa se zavedamo, da varnostni pas ni okras. En sam klik lahko reši življenje - a najprej mora klikniti v glavi.«

Strokovnjaki opozarjajo, da je med vozniki traktorjev še vedno prisotno podcenjevanje nevarnosti. Mnogi varnostni pas dojemajo kot nepotreben ali moteč del opreme, čeprav prav pas voznika zadrži

na sedežu in ga ohrani v zaščitenem prostoru kabine oziroma varnostnega loka. Prav to pa ob prevračanju pogosto pomeni razliko med življenjem in smrtjo.

V Sloveniji je še vedno veliko starejših traktorjev brez nameščenih varnostnih pasov. Po podatkih je približno 40 odstotkov registriranih traktorjev opremljenih z varnostnimi pasovi, okoli 60 odstotkov oziroma približno 70.000 starejših traktorjev pa jih nima. Strokovnjaki poudarjajo, da je naknadna vgradnja možna na vse starejše traktorje in predstavlja majhen strošek v primerjavi z možnostjo, da reši življenje. Cena vgradnje se giblje od približno 50 do 210 evrov z DDV.

Velik problem ostajajo tudi nezgode pri delu v gozdu. Leta 2025 je pri delu v gozdu umrlo 11 ljudi. Analize za obdobje med letoma 2000 in 2025 kažejo, da kar 66 odstotkov umrlih ni uporabljalo osebne varovalne opreme, 76 odstotkov pa jih ni opravilo ustreznega usposabljanja za delo v gozdu. Tudi med težje poškodovanimi velik delež ljudi ni uporabljal zaščitne opreme ali ni bil ustrezno usposobljen za varno delo.

Roman Črnič iz Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) je izpostavil pomen ustreznega znanja in varovalne opreme, še posebej pri sanaciji gozdov po ujmah, kakršnih je bilo letos že kar nekaj: »Ne glede na število smrtnih žrtev je vsaka taka smrt preveč. Na ZGS bomo zato tudi v prihodnje še naprej aktivno izobraževali in usposabljali lastnike gozdov za varno delo v gozdu. Tistim, ki niso večji dela v gozdovih in niso ustrezno opremljeni, delo v gozdu odsvetujemo. Če pa se že odločijo, da bodo v gozdu postorili nekatera dela, svetujemo, naj to delo opravijo s treznim premislekom, ali so za tako delo dovolj usposobljeni in opremljeni, ali pa bi bilo bolje, da ta dela namesto njih opravi kdo drug.«

Na nevarnost dela v kmetijstvu in gozdarstvu opozarja tudi podatek, predstavljen na sejmu Agritech 2026, da je v zadnjih 45 letih v teh dejavnostih umrlo kar 1862 ljudi.

Strokovnjaki zato poudarjajo, da varnost ne sme ostati zgolj priporočilo, ampak mora postati osnovni del kulture dela na kmetijah in v gozdovih. Med ključnimi ukrepi izpostavljajo uporabo varnostnega pasu, uporabo zaščitne opreme pri delu v gozdu, redna usposabljanja ter večje zavedanje o tveganjih, ki jih prinaša delo s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo.

Pomemben korak na področju preventive predstavlja tudi simulator prevračanja oziroma nagibna kabina, ki je od 1. januarja 2026 obvezni del usposabljanja za pridobitev voznškega dovoljenja kategorije F. Na praktičen način pokaže, kako varnostni pas voznika ob prevračanju zadrži na sedežu in prepreči padec pod traktor.

Svoje pa bo morala narediti tudi država na področju predpisov, kjer so rešitve znane in s strani strokovnjakov že večkrat predlagane. Na področju vozil je potrebno predpisati obvezno vgradnjo varnostnih pasov tudi v stare traktorje, na področju gozdarstva pa obvezno uporabo osebne varovalne opreme in minimalno usposabljanje za vse, ki pri delu v gozdu uporabljajo motorno žago.

Sporočilo stroke ostaja jasno: večine najhujših nesreč ni mogoče pripisati zgolj nesreči ali naključju. Prepogosto gre za posledico podcenjevanja nevarnosti, neuporabe zaščitne opreme in rutine pri delu. Zato organizatorji opozarjajo: »Vsako leto pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu izgubimo preveč življenj. Varnost ni samoumevna – je odločitev.«

<https://www.gov.si/novice/2026-06-15-sanacija-po-ujmah-varnost-naj-bo-na-prvem-mestu>